

**КАРПАТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АВГУСТИНА
ВОЛОШИНА
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ, ФІНАНСІВ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Галузь знань **07** **Управління та адміністрування**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ___ від _____ 20__ р.

Гарант освітньої програми

проф. Лугош Л. М.

Викладач дисципліни

Анотація

Мета: поглиблення знань стосовно природи управлінських процесів.

Завдання: формування у студентів необхідних знань та практичних навичок щодо раціоналізації управлінської діяльності на основі використання психологічних механізмів, закономірностей, прийомів, а також формування і розвиток особистих та ділових якостей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: мету вивчення, зміст дисципліни; основні поняття психології управління як спеціальної галузі психологічної науки; сучасні підходи, що використовуються у цій системі знань; психологічний контекст управлінських відносин та психологічні закономірності управлінського процесу; соціально-психологічні механізми та методи управлінського впливу; особливості як суб'єкта управління; психологічні аспекти, інструментарій управління трудовим колективом; особливості ділового спілкування; методи проведення соціально-психологічних досліджень в управлінні соціально-економічними системами.

вміти: застосовувати психологічні знання в управлінській діяльності; визначати закономірності управління; застосовувати методи саморозвитку особистості керівника; використовувати методи дослідження соціально-психологічних тенденцій в організації; застосовувати методи аналізу соціально-психологічних передумов результативності управлінського процесу; застосовувати соціально-психологічні методи управління, а також методи та прийоми психогігієни в управлінні.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна	заочна
Кількість кредитів - 3	07 Управління і адміністрування Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування ОП «Фінансовий менеджмент та банківська справа»	Обов'язкова дисципліна	
Модулів - 2		Рік підготовки	
Змістових модулів - 3		3-й	
		Семестр	
		5	
		Лекції	
		20 год.	6 год.
Загальна кількість годин - 90		Рівень вищої освіти: перший Освітній ступінь: бакалавр	Практичні
	10 год.		4 год.
Самостійна робота			
50 год.	70 год.		
Індивідуальні			
10			
Вид контролю			
Залік			
Тижневих годин для денної форми навчання – 2			

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи, закони та закономірності психології управління.

Тема 1. Психологія управління як прикладна галузь психологічних знань.

Предмет, цілі та задачі дисципліни «Психологія управління». Розвиток психології та еволюція підходів щодо її об'єкту пізнання. Предмет та об'єкт сучасної психології. Диференціація психологічних знань: фундаментальні та спеціальні галузі психології. Характеристика суміжних спеціальних галузей психології: економічної, інженерної, соціальної психології та психології праці.

Психологія управління: самобутність об'єкту та предмету пізнання. Психологічні аспекти організованої діяльності людей. Роль та місце практичної психології в управлінні організованою діяльністю людей.

Тема 2. Психологічні закономірності управління.

Зміст, ознаки, форми, функції та принципи управлінського процесу. Прості та складні системи управління. Управлінські відносини, як категорія психологічної науки. Психологічний контекст діяльності керівника, її складові.

Принципи та психологічні закономірності управлінських відносин. Сутність і характеристика фундаментальних законів психології управління: закон невизначеності відгуку, закон неадекватності відображення людини людиною, закон неадекватності самооцінки, закон розщеплення змісту управлінської інформації, закон самозбереження, закон компенсації. Передумови, прояви та наслідки психологічних закономірностей управлінської діяльності в організаційному та психологічному аспектах. Характеристика законів Паркінсона, принципів Пітера та законів Мерфі.

Тема 3. Психологічні аспекти управління трудовим колективом.

Соціально-психологічне поняття спільності і групи. Сутність та класифікація груп. Взаємовідносини людей у групах. Групова диференціація. Психологічні передумови групової динаміки. Колектив та його ознаки. Трудовий колектив: принципи та закономірності формування. Особистість в трудовому колективі. Психологічні аспекти колективної діяльності людей в умовах управлінських відносин. Положення члена колективу в системі особистих взаємовідносин. Статус, соціальні ролі, групові норми та цінності. Психологічна сумісність. Психологія міжособистісних взаємовідносин у трудовому колективі. Психологія управлінських впливів. Сутність та характеристика соціально-психологічних методів управління трудовим колективом. Критерії стабільності трудового колективу. Передумови виникнення деструктивних тенденцій в трудовому колективі та їх попередження. Формування сприятливого психологічного клімату в колективі.

Змістовий модуль 2. Методологія та евристичні можливості психології управління

Тема 1. Особистість як суб'єкт управління.

Проблема особистості як центральна проблема психології. Аспекти детермінації особистості в структурі психологічних знань. Характеристика періодів дослідження особистості як категорії психології: філософсько-літературний, клінічний та експериментальний. Становлення та характеристика окремих теорій особистості. Особистість як продукт історичного розвитку. Позиція та вчинок як головні ознаки особистості. Структура особистості.

Особистість керівника. Саморозвиток особистості керівника в напрямку соціальної адекватності. Особистість керівника та стиль управління. Вольові властивості особистості, їх роль в процесі реалізації функцій управління. Характеристика особистісних та функціональних якостей керівника. Психологічний портрет керівника.

Тема 2. Організаційна поведінка.

Поняття поведінки та її види. Трудова поведінка. Ставлення до праці як характеристика трудової поведінки. Суб'єктивна й об'єктивна оцінка відношення людини до праці. Психофізіологічні регулятори трудової поведінки. Соціально-психологічний тип організації та його вплив на формування окремих поведінкових характеристик. Фази організаційного онтогенезу та їх зв'язок з окремими типами поведінки.

Характеристика позитивних та негативних поведінкових компонент. Продуктивна ділова взаємодія як оцінка домінування раціональних поведінкових компонент. Суть та наслідки деструктивного протистояння. Поняття характерологічної, деструктивної, девіантної, делінквентної поведінки. Сутність та наслідки психологічного саботажу. Упередження та подолання саботажних тенденцій в організації.

Тема 3. Психологія ділового спілкування.

Спілкування в організації. Психологія спілкування. Структура та засоби спілкування. Функції спілкування: інформаційно-комунікативна, інтерактивна

перцептивна. Стилi спілкування. Склад та специфічні ефекти міжособистісного сприйняття. Невербальне спілкування та його кінестичні особливості. Проксемічні особливості невербального спілкування в управлінні.

Ділове спілкування. Структура та психологічні прийоми ділового спілкування. Ділова бесіда як основна форма ділового спілкування. Принципи конструктивної дискусії та полеміки. Психологічні прийоми впливу на партнера. Психологічні аспекти переговорного процесу. Техніка та тактика аргументації. Психологічні особливості публічного виступу. Імідж ділової людини як елемент невербального спілкування.

Змістовий модуль 3. Емпіричні дослідження та прийоми в психології управління

Тема 1. Соціально-психологічне дослідження в управлінні соціально-економічною системою.

Поняття соціально-психологічного дослідження та принципи його побудови. Місце та роль соціально-психологічного дослідження в управлінській діяльності. Об'єкт, предмет, мета, принципи, структура соціально-психологічного дослідження у соціально-економічних системах. Методи соціально-психологічного дослідження. Наукове спостереження та його види. Методи опитування. Експериментальні дослідження, їх переваги та недоліки. Тестування як метод соціально-психологічного дослідження. Соціально-психологічний клімат в колективі та психологічна згуртованість як об'єкт дослідження.

Принципи обробки матеріалів соціально-психологічного дослідження. Результати соціально-психологічного дослідження: оцінка точності та валідності. Автоматизація обробки матеріалів соціально-психологічного дослідження. Процедура використання результатів соціально-психологічних досліджень в управлінській діяльності

Тема 2. Психогігієна в управлінні.

Ризик психічного перевантаження в управлінській діяльності, його причини та наслідки. Психологічні аспекти та проблеми управління в екстремальних ситуаціях. Поняття стресу. Причини стресу. Фактори стресу: організаційні та особистісні. Стресове навантаження.

Засоби психологічного захисту та регуляція поведінки людини в організації. Основні методи психогігієни керівника. Способи боротьби зі стресом. Методи профілактики стресу. Релаксація. Принципи релаксації: переключення та компенсація.

Психологічна служба організації, її функції та завдання. Інтегральна структура психологічної служби організації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи, закони та закономірності психології управління												
Тема 1. Психологія управління як прикладна галузь психологічних знань	10	2	-	-	2	6	11,5	1	0,5	-	4	6
Тема 2. Психологічні закономірності управління	9	2	2	-	2	6	12,5	1	0,5	-	5	6
Тема 3. Психологічні аспекти управління трудовим колективом	14	4	2	-	2	6	12	0,5	0,5	-	5	6
Змістовий модуль 2. Методологія та евристичні можливості психології управління												
Тема 1. Особистість як суб'єкт управління	10	2	2	-	2	6	12	0,5	0,5	-	5	6
Тема 2. Організаційна поведінка	9	2		-	2	6	12,5	1	0,5	-	5	6
Тема 3. Психологія ділового спілкування	12	2	2	-	4	6	12,5	1	0,5	-	5	6
Змістовий модуль 3. Емпіричні дослідження та прийоми в психології управління												
Тема 1. Соціально-психологічне дослідження в управлінні соціально-економічною системою	10	4	2	-	2	8	12	0,5	0,5	-	5	6

Тема 2. Психогігієна в управлінні	12	2		-	4	6	13	0,5	0,5	-	5	7
Модуль 2.												
ІНДЗ – реферат	10	-	-	-	10	-	10	-	-	-	10	-
Усього годин	90	20	10		10	50	90	6	4		10	70

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія управління як прикладна галузь психологічних знань	2
2	Психологічні закономірності управління	2
3	Психологічні аспекти управління трудовим колективом	1
4	Особистість як суб'єкт управління	1
5	Організаційна поведінка	1
6	Психологія ділового спілкування	1
7	Соціально-психологічне дослідження в управлінні соціально-економічною системою	2
8	Психогігієна в управлінні	-
	Усього	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проблема психічного у вітчизняній та зарубіжній психології	2
2	Суб'єктивний та об'єктивний аспект психічного	2
3	Сучасні погляди на менеджмент	2
4	Творчість та рутинність в управлінській праці	2
5	Характеристика законів Мерфі	2
6	Формування та розвиток вольових якостей керівника	2
7	Особистість керівника та стиль управління	2
8	Саморозвиток особистості керівника у напрямку соціальної адекватності	2
9	Особливості функціонування та розвитку формальних і неформальних груп	2
10	Психологічна згуртованість як ознака колективу	2
11	Поняття команди та принципи її формування	2
12	Сутність і наслідки психологічного саботажу	2
13	Заходи щодо подолання та упередження психологічного саботажу в організації	2
14	Імідж ділової людини як елемент невербального спілкування	2
15	Психологічні прийоми впливу на партнера в процесі ділового спілкування	2
16	Психологічні особливості візуального контакту	2
17	Психологічний аналіз управлінської діяльності	2
18	Оцінка точності та валідності результатів соціально-	2

	психологічного дослідження	
19	Емоційно-психологічна стійкість керівника	4
20	Релаксація. Принципи релаксації: переключення та компенсація	4
	Разом	50

7. Індивідуальні завдання

Завдання 1. Есе “Місце та роль психології в управлінні організованою діяльністю людей”.

Завдання 2. Дати порівняльну характеристику психологічних аспектів організованої діяльності.

Завдання 3. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Психологія управління має витоки з порівняно молодого науки – психології (науки про душу) – та є її галуззю.

У процесі свого самостійного становлення та розвитку вона пережила декілька історичних періодів. У кожному періоді передбачалась участь людини в процесі управління. Дана засада обумовила виникнення різних підходів до визначення предмету психології управління: інженерно-психологічний, соціально-психологічний, суб’єкт-об’єктний.

Психологія управління – галузь психологічної науки, яка вивчає психологічні закономірності управлінської діяльності. Відтак, вона є тісно пов’язаною з менеджментом. Новою галуззю психології управління виступила психологія менеджменту.

Завдання:

1. Уявіть себе оратором, що пропагує новий науковий напрямок – психологію менеджменту. На цій підставі складіть тези свого публічного виступу серед колег по роботі (колектив до 10 осіб).

2. Під час виконання роботи:

- наведіть визначення поняття «психологія», її засновника;
- назвіть періоди формування психології управління;
- визначте об’єкт і предмет психології;
- наведіть основні складові напрями формування загальної психології;
- визначте, на Вашу думку, які основні риси притаманні психології менеджменту.

менеджменту.

Завдання 4. Сформувати психологічний контекст структури діяльності керівника.

Завдання 5. Проаналізувати етапи дії принципу Пітера та його особливості.

Завдання 6. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Менеджер в організації, який є суб’єктом здійснення управлінської діяльності, грає ролі, які полягають у тому, що менеджер отримує, збирає інформацію про зовнішнє і внутрішнє середовище, розповсюджує інформацію у вигляді фактів та нормативних настанов, а також роз’яснює політику, основні цілі організації, тобто виступає її представником. Результати роботи залежать від того, наскільки менеджер володіє інформацією, наскільки ясно і чітко доводить інформацію до членів організації.

Завдання:

- визначте склад структури діяльності керівника у психологічному контексті;
- охарактеризуйте управлінські відносини та їх психологічні закономірності.

Завдання 7. Порівняти критерії стабільності трудового колективу. Визначити, яким чином можна забезпечити стабільність трудового колективу в сучасних умовах.

Завдання 8. Охарактеризувати деструктивні тенденції у трудовому колективі та проаналізувати методи їх упередження. Розкрити, за допомогою яких методів можна їм запобігти.

Завдання 9. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Відповідальний за збут А і відповідальний за збут Б не можуть дійти згоди стосовно питання, що потребує спільних зусиль. У збудженому стані вони приходять до керівника і змальовують йому ситуацію, щоб він сам розв'язав проблему. Починається довга дискусія з переконливими аргументами з обох сторін. Скоро співрозмовники та сам керівник починають розуміти, що кінцевою метою є не отримання оптимального рішення, а відстоювання власних поглядів. До дискусії часто підключаються співробітники конкуруючих відділів. У результаті один з них (А і Б) програє, і в нього виникає бажання помститись за програш. Так програмується ще одна подібна гра або більш руйнівний конфлікт.

Завдання:

- визначте правильну стратегію керівника виходу з психологічної гри та розв'язання конфліктної ситуації між колегами.
- на Вашу думку, чи являється керівник для своїх підлеглих лідером?
- які заходи має застосовувати керівник, щоб уникати подібних ситуацій у колективі підприємства?

Завдання 10. Визначити категорію “особистість” та сформувати психологічний портрет керівника.

Завдання 11. Змодельовати ситуацію, за якої людина володіє чимось одним: або владою, або впливом, або авторитетом, або лідерством. Визначити, яка із змодельованих ситуацій є найбільш типовою.

Завдання 12. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

З узагальнень практики можна виокремити одинадцять найважливіших якостей менеджера, які впливають на управлінську діяльність.

Якщо детально розглядати це питання, то якості та риси, якими повинен володіти менеджер, що досягає успіху, можна поділяють на психологічні, інтелектуальні, професійні, соціальні.

Також менеджер повинен володіти високою психологічною культурою, яка є невід'ємною частиною загальної культури людини.

Завдання:

1. Визначте поняття «особистість як суб'єкт управління».
2. Під час виконання роботи:
 - визначте особистість керівника, риси та якості менеджера;
 - розкрийте роль вольових властивостей особистості в процесі виконання функцій управління;
 - наведіть приклади ефективної побудови взаємовідносин між підприємством та клієнтами.

Завдання 13. Проаналізувати позитивні та негативні поведінкові компоненти.

Завдання 14. Подати аналітичне узагальнення заходів та прийомів щодо упередження саботажних тенденцій в організації.

Завдання 15. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Розглядають позитивні і негативні поведінкові компоненти організаційної поведінки.

Розв'язання конфліктів є складовою менеджерської діяльності. Причини

виникнення і шляхи подолання конфліктів можуть бути різними. Мистецтво і професіоналізм менеджера полягають в об'єктивізмі рішень щодо їх подолання, а в ідеальному випадку – у запобіганні їх виникнення. При цьому особливу увагу необхідно приділяти суб'єктивному світу окремих індивідів, що формують колективи. Залежно від ситуації, використовують один із найбільш вживаних варіантів сценаріїв конфлікту: конкурентний і кооперативний. При цьому, мистецтво точного визначення типу конфлікту менеджером виступає головним.

Конфлікти значною мірою відображаються на людях і впливають на їх діяльність. Вони можуть приймати як активну, так і пасивну форми; можуть трансформувати групи в залежності від причин, що лежать в їх основі. Особи, які формують такі колективи можуть займати як інтервентну, так і інгерентну позицію. В будь-якому випадку такі особи є долученими до конфлікту.

Завдання:

1. Визначте поняття «організація» та «організаційна поведінка» з точки зору психології управління.
2. Під час виконання роботи:
 - визначте соціальну групу та мету її існування;
 - наведіть психологічні регулятори трудової поведінки;
 - розкрийте позитивні і негативні поведінкові компоненти трудової поведінки.

Завдання 16. Есе “Бесіда, полеміка, дискусія: структура та психологічні прийоми”.

Завдання 17. Провести порівняльний аналіз психологічних особливостей публічного виступу.

На основі вивченої теми, пропонується студентам вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Особливе місце у психології ділового спілкування приділяється поняттю «рапорт». Він володіє переліком характеристик, що допомагають людям знайти «спільну мову», тобто досягти рапорту. При цьому головним залишається досягнення кінцевого результату за допомогою виявлення рівнів усвідомлення конкретної людини, тобто нейролінгвістичних рівнів психотерапії.

Досягти рапорту можна за допомогою спостереження паттернів руху очей людини з різними типами доміант (візуальною, аудіальною чи кінестичною), підбору ключів доступу вербальних предикатів та калібрування сенсорних предикатів різної модальності.

У менеджерській роботі такий підхід допоможе віднайти «спільну мову» із працівниками.

Завдання:

1. Визначте функції та структуру спілкування в процесі управління.
2. Під час виконання роботи:
 - визначте, за яких умов постановка мети характеризуватиме досягнення успіху;
 - наведіть проксемічні та кінетичні особливості невербального спілкування в управлінні;
 - розкрийте зміст та результати спілкування.

Завдання 18. Провести аналіз принципів соціально-психологічного дослідження у соціально-економічних системах.

Завдання 19. Дослідити евристичні можливості соціально-психологічних досліджень в управлінській діяльності та визначити можливості використання їх результатів.

На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Підтримувати службову дисципліну краще за допомогою особистих бесід. Це прямий обов'язок у межах встановлених повноважень. Виконуючи дану роботу, доцільно домагатися їх розумного поєднання. При цьому необхідно пам'ятати, що

дисципліна має бути втілена в особі самого керівника.

При доведенні наказів і розпоряджень до виконавців також необхідно використовувати метод бесіди. Необхідно прагнути, щоб бесіди допомагали вирішенню спеціальних проблем.

Для створення дружнього і працездатного колективу також використовується метод бесіди. Безпосередні бесіди, що мають особистісну спрямованість, є одним із кращих способів підвищення загальної результативності, ефективності роботи, якості її елементів, удосконалення працівників, створення дружнього і працездатного колективу. Індивідуальні цілеспрямовані бесіди потрібно проводити у відповідності до вищевикладених правил для того, щоб кожен міг чітко визначити своє місце у колективі, можливі перспективи і тощо.

Завдання:

- визначте структуру та психологічні прийоми бесіди.
- в чому різниця між методом бесіди, анкетною та тестом? Назвіть переваги та недоліки кожного методу.

Завдання 20. Емпірично дослідити причини та спрогнозувати наслідки психічного перевантаження в управлінській діяльності в конкретному колективі (групі).

Завдання 21. Есе “Основні методи психогігієни керівника”.

Завдання 22. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Одна з Ваших колег недавно пережила дві трагедії в особистому житті: її чоловік подав на розлучення, а мати померла. Вам її щиро шкода, але працювати вона стала гірше (звіт, складений на основі підготовлених співробітницею даних, був підданий жорсткій критиці керівництва). Ваш менеджер вимагає у Вас пояснень. Які будуть Ваші дії:

- повністю звалите всю провину на колегу.
- поясните причину, внаслідок чого звіт був складений некоректно.
- звернетесь з проханням до керівництва посприяти у долі колеги, щоб допомогти їй вийти зі стресу, що був пов'язаний з сімейними обставинами.

8. Методи навчання

Для вивчення дисципліни «Психологія управління» використовуються методи навчання такі, як: способи спільної праці викладача та студента як денної, так і заочної форм навчання, за допомогою яких викладач надає студенту можливість отримати певні знання, інформацію, сприяє розвитку навичок та вмій, здібностей, що необхідні майбутньому фахівцю.

Основними методами навчання є:

– викладання матеріалу на лекційних заняттях за темами, що наведені у програмі навчальної дисципліни;

– пояснення як послідовне логічне викладання складних питань, принципів.

Використовується як на лекційних, так і на семінарських заняттях;

– метод обговорення матеріалу, що вивчається. Обговорення здійснюється у формі семінарських занять та бесід у вільний від аудиторних занять час. Під час проведення семінарського заняття з найбільш актуальних проблем курсу з метою більш якісного засвоєння учбового матеріалу використовуються дискусія та проблемна ситуація;

– метод вправ, який включає в себе вирішення ситуаційних завдань, що наведені у методичних рекомендаціях до вивчення курсу. Виконання вправ може здійснюватися як індивідуально кожним студентом під контролем викладача або самостійно, так і у формі виконання завдань групою у час відведений на аудиторні семінарські заняття;

– самостійна робота студента, яка включає роботу з літературними джерелами з

дисципліни; виконання практичних домашніх завдань та вправ; виконання індивідуальних завдань, а саме написання рефератів, есе, аналіз конкретної ситуації, підготовка доповідей з подальшим обговоренням за тематикою, що наведена у методичних рекомендаціях щодо вивчення курсу.

9. Методи контролю

При вивченні дисципліни з метою забезпечення високої якості знань студентів використовуються наступні методи контролю успішності:

– усний контроль та самоконтроль. Усний контроль здійснює викладач у формі опитування студентів під час проведення семінарських занять з питань, що наведені у методичних рекомендаціях щодо вивчення кожної теми з курсу;

– письмовий контроль і самоконтроль. Письмовий контроль реалізується у формі контрольних робіт за окремими темами, модульних контрольних робіт та підсумкової роботи по закінченню вивчення курсу;

– тестовий контроль, який дає можливість перевірити якість знань студентів за окремою темою курсу, якість знань по закінченню вивчення дисципліни, а також якість вхідних та залишкових знань, вмінь студента.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2			Змістовий модуль №2		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
35			35			30		

Для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2						
T1	T2	100	T4	T5	T6	T7	T8	30	100
25			25			20			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно добре задовільно	зараховано
81 – 89	B		
70 – 80	C		
61 – 69	D		
50 – 60	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

			дисципліни
--	--	--	------------

11. Методичне забезпечення

Ю.В. Богоявленська, І.А. Сурікова	Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Психологія управління»	Ж.: ЖДТУ, 2012.	50
Ю.В. Богоявленська, І.А. Войналович	Тестові завдання з навчальної дисципліни «Психологія управління»	Ж.: ЖДТУ, 2008.	50
Мельничук Д.П.	Психологія управління конспект лекцій для студентів денної та заочної форми навчання спеціальностей 6.030505 «Управління персоналом і економіка праці»	Ж.: ЖДТУ, 2007.	64

12. Рекомендована література

Базова

1. Богоявленська Ю.В. Психологія управління з основами соціоінтеграції (у парадигмі праксеології та синергетики) [Текст]: Монографія / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – 700 с. (абонемент і ч/з)
2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с. (абонемент і ч/з)
3. Бороздина Г.В. Психология делового общения [Текст]: Учебное пособие / Г.В. Бороздина. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 244 с. (абонемент)
4. Данчева О.В. Практична психологія в економіці та бізнесі [Текст]: Навч. посібник / О.В. Данчева, Ю.М. Швалб. – Київ: Лібра, 1998. – 270 с. (абонемент і ч/з)
5. Дубравська Д.М. Основи психології [Текст]: Навчальний посібник / Д.М. Дубравська. – Львів: Світ, 2001. – 280 с. (абонемент і ч/з)
6. Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки [Текст]: Навчальний посібник / В.С. Лозниця. – К.: КНЕУ, 2001. – 288 с. (абонемент і ч/з)
7. Лозниця В.С. Психологія менеджменту [Текст]: Навч. посібник / В.С. Лозниця. – К.: КНЕУ, 2000. (абонемент)
8. Мельник Л.П. Психологія управління [Текст]: Курс лекцій / Л.П. Мельник. – К: МАУП, 1999. – 176 с. (абонемент і ч/з)
9. Мельничук Д.П. Психологія управління [Текст]: Конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання спеціальностей 050109 «Управління персоналом та економіка праці», 050201 «Менеджмент організацій» / Д.П. Мельничук. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 72 с. (абонемент і ч/з)
10. М'ясоїд П.А. Загальна психологія [Текст]: Навч. посіб. / П.А. М'ясоїд. – 2-ге вид., допов. – К: Вища шк., 2001. – 487 с. (абонемент і ч/з)
11. Немов Р.С. Психология [Текст]: Учеб. пособие для учащихся пед. уч-щ., студентов пед. ин-тов и работников системы подготовки, повышения квалификации и переподготовки пед. кадров / Р.С. Немов. – М.: Просвещение, 1998. – 301 с. (ч/з і в 3 томах)
12. Опалев А.В. Умение обращаться с людьми... Этикет делового человека [Текст]: Учебн. пособие / А.В. Опалев. – М.: Культура и спорт, ЮНИТИ, 1996. – 318 с. (абонемент)

13. Орбан-Лембрик Л.Є. Психологія управління: [Текст]: Посібник / Л.Є. Орбан-Лембрик. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с. (абонемент і ч/з)
14. Организационноеуправление: учеб. пособие для вузов / Н.И. Архипова, В.В. Кульба, С.А. Косяченко и др.; под ред. Н.И. Архиповой. – М.: «Издательство ПРИОР», 1998. – 448 с. (абонемент)
15. Основи психології [Текст]: Підручник / За заг. Ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. – 4-е вид., стереотип. – К.: Либідь, 1999. – 632 с. (абонемент)
16. Палеха Ю.І. Культура управління та підприємництва [Текст]: Навчально-методичний посібник / Ю.І. Палеха, В.О. Кудін. – К.: МАУП, 1998. – 96 с. (абонемент і ч/з)
17. Панкратов В.Н. Искусство управлять людьми [Текст]: Практическиерекомендации / В.Н. Панкратов. – М.: Изд-во ИнститутаПсихотерапии, 1999. – 144 с. (абонемент)
18. Поведениеруководителя [Текст]: Практ. пособие / Авт.-сост. Л.С.Вечер. – Минск: «Новоезнание», 2000. – 208 с. (абонемент)
19. Спивак В.А. Организационноеповедение и управление персоналом [Текст]: Учебн. пособие / В.А. Спивак. – СПб: Издательство «Питер», 2000. – 416 с. (абонемент)
20. Хаккер В. Психология труда и инженернаяпсихология: психологическая структура и регуляцияразличныхвидовдеятельности [Текст] / В. Хакер; Пер. с нем. – М.: «Машиностроение», 1985. – 376 с. (абонемент)
21. Хант Дж. Управление людьми в компаниях: руководство для менеджера [Текст] / Дж. Хант; Пер. с англ. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 1999. – 366 с. (абонемент)
22. Ходаківський Є.І. Економіка та менеджмент праці (праксеологічний аспект) [Текст]: Навчальний посібник / Є.І. Ходаківський, Ю.В. Богоявленська. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 378 с. (абонемент і ч/з)

Допоміжна

1. Лукашевич Н.П. и др. Психология труда [Текст]: учеб.-метод. пособие / Под ред. Н.П. Лукашевича. – К.: МАУП, 1997. – 104 с.
2. Модели и методыуправления персоналом [Текст]: Российско-британскоепособие / Под ред. Е.Б. Моргунова. – ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2001. – 464 с.
3. Общаяпсихология. [Текст] / Под ред. Б.В. Богословского и др. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: «Просвещение», 1973. – 351 с.
4. Обозов Н.Н. Психологиямежличностныхотношений [Текст]: Учеб.пособие / Н.Н. Обозов. – 5-е изд., стереотип. – К.: МАУП, 1999. – 152 с.
5. Потеряхин А.Л. Психологияуправления. Основымежличностногообщения [Текст]: Учебн. пособие / А.Л. Потеряхин. – К.: ВИРА-Р, 1999. – 384 с.
6. Психологияуправления [Текст]: Курс лекций / Л.К. Аверченко, Г.М. Залесов, Р.И. Мокшанцев, В.М. Николаенко; Отв. ред. М.В. Удальцова. – Новосибирск: Изд-во НГАЭиУ; М.: ИНФРА-М, 1997. – 150 с.
7. Розанова ВА. Психологияуправления [Текст]: (Учебно-практическоепособие. Часть I и II). – М.: ЗАО «Бизнес-Школа «Интел-Синтез», 1997. – 176 с.
8. Щокін Г.В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту [Текст]: Наук.-практ. посібник / Г.В. Щокін. – К.: МАУП, 1999. – 400 с.

13. Інформаційні ресурси

Інформаційне забезпечення дисципліни включає в себе:

- літературні джерела з тем, що передбачені навчальною та робочою програмами;
- методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни;
- офіційні сайти інформаційних агенцій в Інтернеті.